

ското богослужение, и кога за това го пита черковния глава-таръ, той подло го лъже. Защото Скопскитъ Сърби нито днесъ не служатъ божията служба на Славянски езикъ, макаръ и да иматъ три свѣщенника. Когато днешния Патриархъ, по рѣшението на Синода е прѣдложилъ на днешния Скопски Митрополитъ, Методий, щото да въстанови въ Св. Спасъ старото състояние по отношение на езика, той е отговорилъ, че не смѣе да направи това, понеже Скопскитъ Гръци сж рѣшили въ такъвъ случай да повикатъ на помощъ Косовския Валия, Ферикъ Етемъ-паша, койго симпатизиралъ на Гръцитъ, а е билъ неприятель на Сърбитъ. И така работата стои и сега Патриаршията се жертвовала за Мегали Идеята, която и въ тоя случай се ослонила на помощта на Турция, за да затрие онѣзи които исповѣдватъ еднаква вѣра съ нейнитъ носители.

Кой тогазъ не би далъ правото на Макензиева и Ирбиева, когато тѣ въ спомѣнатото свое пжтеописание говорятъ слѣдующето: „Султанитъ никога не би съкрушили сърдцата на своитъ християнски подданници, ако нѣмаха християнски посрѣдственници, Гръцитъ, а Гръцитъ пъкъ си служеха съ суровата сила на своитъ мухамедански господари, за да попълнятъ своето лукавство и домогвание“.*)

Ала най-жалното въ цѣлата тѣзи работа е това, че и самото младо Кралство, което е изникнало на основание началата на народността, чрѣзъ своитъ чиновници е стѣпило на равна нога съ онѣзи „развалени турски чиновници, гръцкитъ владици“, и заедно съ тѣхъ призовава Турскитъ власти да съкрушатъ сърдцата на своитъ християнски подданници, които не искатъ да станатъ Гръци. И че такъво дѣйствие на това младо кралство се намира въ системата отъ него приета, а не е случайность, вижда се отъ извѣстието на единъ нашъ посланникъ въ Цариградъ, отъ прѣди двадесетъ години, въ което се казва това: „И самото Елинско Кралство, което въ други обстоятелства се показваше заедо съ единството на Християнскитъ народи на Балканския Полуостровъ, до толкова се уплашило отъ Българския успѣхъ, та е помислило че въ него може да види възможността за успѣха на Панславизма. Подъ влиянието на тоя страхъ въ 1873 го-

*) Макензиева и Ирбиева въ спом дѣло стр. 21-